

RODO W FIRMACH RODZINNYCH

RAPORT

**OZOG
TOMCZYKOWSKI**
PODATKI FINANSE PRAWO

ifr[®]
INICJATYWA
FIRM RODZINNYCH
Łączymy by budować

RODO W FIRMACH RODZINNYCH

RAPORT

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
Raport	4
Firmy rodzinne, a RODO	4
Stan wdrożenie RODO w firmach rodzinnych	5
Szkolenia z zakresu RODO	8
Struktura ankietowanych firm	8
O Kancelarii Ożóg Tomczykowski	10
O Inicjatywie Firm Rodzinnych	11

WSTĘP

Unijne rozporządzenie o ochronie danych osobowych (RODO), obowiązujące w Polsce od 25 maja 2018 r., obejmuje swym zasięgiem działania każdej firmy przetwarzającej dane osobowe i znacząco wpływa na ich obowiązki w zakresie ochrony danych osobowych.

Oprócz szerokiego zakresu regulacji, RODO, oznacza również konieczność zmiany „filozofii” postrzegania obszaru ochrony danych osobowych w firmie.

Z naszych obserwacji wynika, że RODO jest ogromnym wyzwaniem zarówno dla wielkich, międzynarodowych korporacji, jak i małych, rodzinnych firm. Co zaskakujące, największej trudności nie stanowią skomplikowane przepisy, czy też mnogość krajowych regulacji w zakresie ochrony danych osobowych, ale przede wszystkim brak w firmach wiedzy o tym, jakie dane, w jakim zakresie i w jakim celu przetwarzają, czy też komu je powierzają. Z tej perspektywy wydaje się więc, że konieczność wdrożenia przez firmy nowych regulacji będzie skutkowałą nie tylko zwiększeniem poziomu ochrony danych osobowych, ale wymusi uporządkowanie procesów biznesowych, co z pewnością pozytywnie odbije się na ich działalności.

Choć o RODO już od dłuższego czasu jest bardzo głośno zarówno w prasie, radiu i telewizji, jak i na portalach społecznościowych, poziom niewiedzy w tym zakresie jest nadal wysoki. Wiele firm twierdzi, że albo nie przetwarza żadnych danych osobowych albo, że nie musi wdrażać RODO, gdyż ze względu na wielkość firmy, nie będzie w polu zainteresowania Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych.

Pierwsze twierdzenie jest z gruntu nieprawdziwe, ponieważ każda firma zatrudniająca pracowników, współpracowników czy mająca zleceniobiorców, a także utrzymująca relacje handlowe w celu sprzedaży towarów i usług, przetwarza dane osobowe. Odniesienie się do drugiego twierdzenia jest nieco bardziej skomplikowane. Rzeczywiście może być tak, że niewielkie firmy nie będą przedmiotem

szczególnego zainteresowania organów administracyjnych. Takim zainteresowaniem mogą je jednak obdarzyć osoby fizyczne, których dane te firmy posiadają, zobowiązując je do realizacji przysługujących im na podstawie RODO praw, czy wreszcie żądając odszkodowań za nieprawidłowe postępowanie z ich danymi.

Wniosek jest więc prosty – każda firma, niezależnie od wielkości, osiągniętych przychodów czy liczby realizowanych kontraktów, musi wdrożyć RODO!

Zakres wdrożenia będzie różny w poszczególnych firmach. W najmniejszych może wystarczyć wprowadzenie stosownych zabezpieczeń organizacyjnych, stworzenie minimum wymaganych dokumentów czy systematyczne dokonywanie aktualizacji stosowanego oprogramowania. Większe mogą być zmuszone do korzystania z dedykowanych rozwiązań IT oraz tworzenia skomplikowanych dokumentów (ocena skutków przetwarzania czy wiążące reguły korporacyjne). W jednym i drugim przypadku, należy do tematu podejść jednak ze spokojem.

Joanna Stolarek

**Lider Praktyki Zarządzania Zgodnością, Kancelaria
Ożóg Tomczykowski**

RAPORT

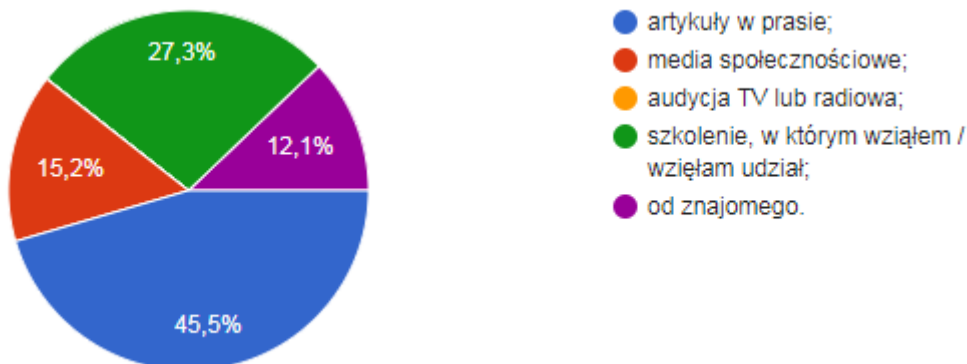
Badanie ankietowe zostało przeprowadzone w marcu i kwietniu 2018 r. wśród właścicieli firm rodzinnych zrzeszonych w Stowarzyszeniu Inicjatywa Firm Rodzinnych.

Firmy rodzinne, a RODO

Ponad 90 proc. ankietowanych firm ma świadomość, że regulacje, które przyjął Parlament Europejski, ich dotyczą. Niepokojące jest natomiast to, że przeciwnego zdania jest aż 6,1 proc. ankietowanych.

Prawie połowa (48,5 proc.) właścicieli firm rodzinnych, dowiedziała się o konieczności wdrożenia RODO rok temu, a 30,3 proc. tuż po uchwaleniu rozporządzenia UE czyli w kwietniu 2016 r. Niestety prawie 10 proc. badanych przedsiębiorców nadal nie posiada wiedzy na ten temat.

Prawie połowa (45,5 proc.) właścicieli firm rodzinnych wiedzę na temat rozporządzenia i zagadnień związanych z wdrażaniem RODO czerpała z artykułów w prasie, 27,3 proc. ze szkoleń, w których uczestniczyli. Szczegółowe dane przedstawia poniższy wykres:

Warto podkreślić, że 97 proc. ankietowanych uważa, że informacje o konieczności wdrożenia rozporządzenia w polskich firmach, które pozyskiwali za pośrednictwem mediów, są niewystarczające.

Stan wdrożenia RODO w firmach rodzinnych

Na chwilę przed wprowadzeniem rozporządzenia o ochronie danych osobowych, 48,5 proc. ankietowanych odpowiedziało, iż w ich firmach podjęte zostały działania zmierzające do wprowadzenia RODO. Niepokojący jest fakt, że pomimo zbliżającego się terminu obowiązywania przepisów aż 45,5 proc. ankietowanych nie podjęła żadnych działań, ale zamierza to zrobić, a 6,1 proc. nie planuje tym się zająć w ogóle.

Głównymi przyczynami braku podjęcia działań wdrożeniowych są ograniczone zasoby ludzkie (prawie 25 proc.) oraz brak środków finansowych (15 proc.). Kolejną przyczyną jest bagatelizowanie przez właścicieli firm rodzinnych powagi rozporządzenia. 12,1 proc. ankietowanych podkreśla, że ich firmy nie są na tyle duże, aby Urząd Ochrony Danych Osobowych się nimi zainteresował, a 6,1 proc. uważa, że problem ich nie dotyczy.

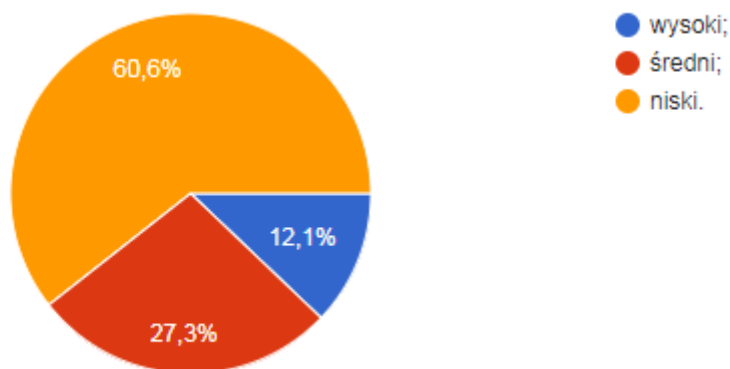
Na pytanie, na temat wyzwań związanych z procesem wdrażania RODO, respondenci odpowiedzieli, że największym jest brak wiedzy w tym zakresie. Kolejne to niejednoznaczne przepisy RODO oraz wysokie koszty wdrożenia regulacji. Prawie 70 proc. ankietowanych uważa, że jest to koszt do 10 tys. zł, 21,1 proc., że koszty wyniosą nawet do 50 tys. zł., a 9,1 proc., że przewyższą 50 tys. zł.

Wdrażając RODO firmy w większości korzystają z zasobów wewnętrznych (własny dział IT oraz dział prawny). Wyboru zewnętrznych doradców dokonało 42,2 proc. badanych.

Bardzo ciekawy jest także stosunek badanych do podjętych działań. 33,3 proc. z nich stwierdziło, że nie są one wystarczające na dzień wypełniania ankiety, taka sama grupa nie ma zdania na ten temat. 12,1 proc. uważa, że podjęte działania są w pełni wystarczające i adekwatne do profilu działalności.

Alarmujący natomiast jest fakt, że ponad 60% właścicieli firm rodzinnych twierdzi, że stopień zaawansowania wdrożenia RODO w firmie, w stosunku do przyjętego harmonogramu, jest niski.

Warto podkreślić jednak, że 81,8 proc. ankietowanych uważa, że pomimo aktualnego stanu przygotowań, możliwe jest całkowite przygotowanie, jeszcze przed datą wejścia w życie rozporządzenia.

Różny jest także okres wdrożenia RODO w poszczególnych firmach. 39,4 proc. badanych zajęło to ok. 3-5 miesięcy, 36,4 proc. od 1 do 2 miesięcy. 6-8 miesięcy wskazało 12,1 proc. ankietowanych, natomiast 9,1 proc. nie zamierza się tym zajmować w ogóle.

Osobami odpowiedzialnymi w firmach za przygotowanie do RODO przeważnie są: Administrator Bezpieczeństwa Informacji (30,3 proc.), prawnik (12,1 proc.), osoba z działu IT (12,1 proc.) oraz osoba z działu HR (9,1 proc.). Właściciel firmy czy wspólnik, zostali wskazani jedynie przez 9 proc. firm.

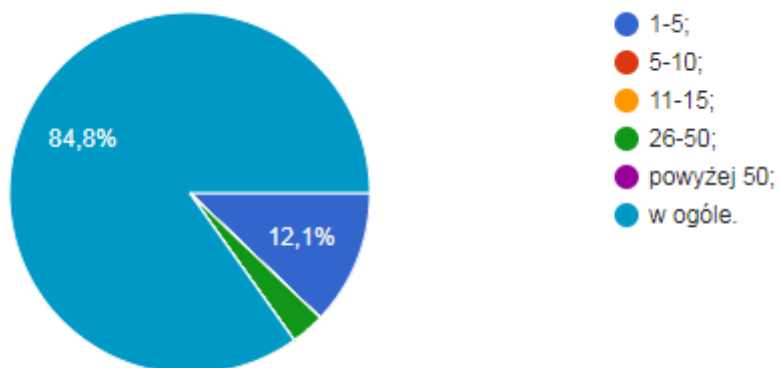
Wśród działań przygotowujących firmę do wejścia w życie RODO wyszczególniono:

- audyt istniejących zasobów (przeгляд zgód / umów / procesów biznesowych / systemów informatycznych),
- zmiany dokumentacyjne (zgody / polityki / umowy / rejestry / procesy).

Procesy, takie jak np. zmiana systemów informatycznych czy zmiana zabezpieczeń, pojawiają się w zaledwie co czwartym przedsiębiorstwie. Tylko jedna firma przeprowadziła analizę ryzyka.

Za nieprzestrzeganie nowych standardów, firmy mogą otrzymać karę, która może wynieść nawet do 20 mln euro lub do 4 proc. światowego rocznego obrotu grupy z poprzedniego roku obrotowego. Wśród badanych firm 84,8 proc. stwierdziło, że dotychczas nie zdarzyły się im przypadki naruszeń ochrony danych osobowych. 12,1 proc. ankietyowanych odpowiedziało, że taki incydent wydarzył się 1-5 razy, a tylko 3 proc. zadeklarowało, że wystąpił aż 26-50 razy.

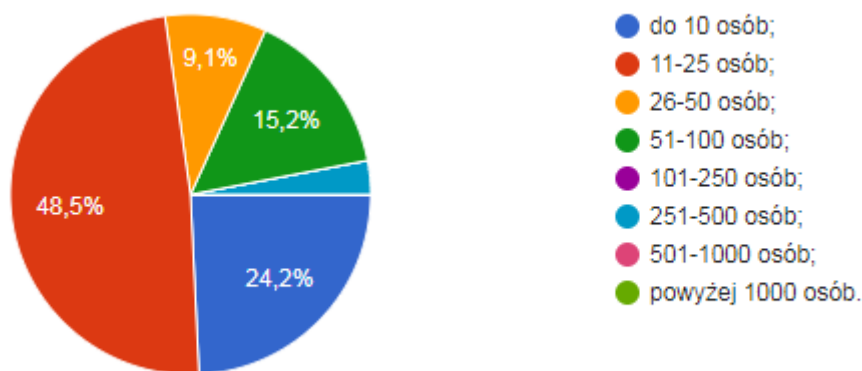

Szkolenia z zakresu RODO

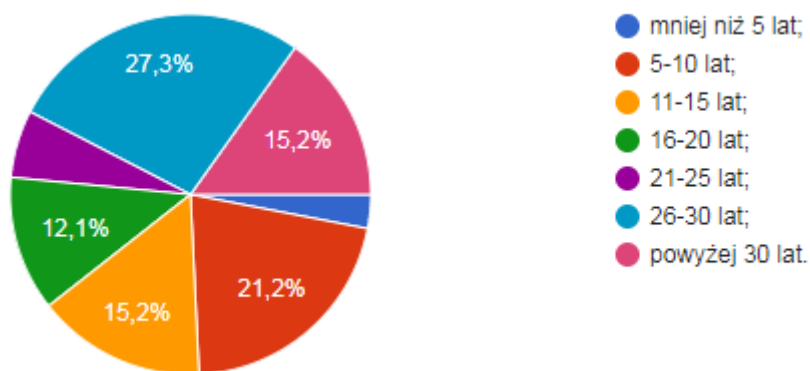
Problematyka RODO jest bardzo złożona. Niniejszy raport pokazuje, że część przedsiębiorców bagatelizuje jednak jego istotność. Pomimo licznych na ten temat informacji w prasie i Internecie, ich wiedza nadal nie jest wysoka, a wielu nie robi nic, by ją pozyskać. Ponad 39 proc. ankietowanych odpowiedziało, że nie uczestniczyło w szkoleniach z zakresu RODO. Taka sama liczba zadeklarowała uczestnictwo w szkoleniu prowadzonym przez firmę zewnętrzną, specjalizującą się w tematyce RODO. 12,1 proc. szkoleń odbyło się przez Internet, a 9,1 proc. zostało przeprowadzonych przez osobę odpowiedzialną w firmie za wdrażanie RODO.

Struktura firm rodzinnych uczestniczących w badaniu

54,5 proc. osób, które wzięło udział w badaniu to założyciele firm, natomiast 42,2 proc. to sukcesorzy. Ponad 40 proc. ankietowanych prowadzi działalność o zasięgu ogólnopolskim. Większość zatrudnia do 100 pracowników, z czego prawie połowa (48 proc.) od 11 do 25 osób. Drugą grupą są firmy zatrudniające do 10 osób (24,2 proc.). Tylko jedna firma zadeklarowała, że niezależnie od formy zatrudnienia, liczba osób, z którymi współpracuje, mieści się w przedziale 251- 500.

Poniższy wykres przedstawia zarys czasowy obecność firm rodzinnych na polskim rynku. Wynika z niego, że 27,3 proc. badanych istnieje już długo – 26 - 30 lat. Na drugim miejscu znalazły się firmy, które zostały założone od 5 do 10 lat temu.

Ponad połowa firm (54,5 proc.), generuje roczny przychód na poziomie do 5 mln zł, a 21,2 proc. osiąga przychody w przedziale 5 do 10 mln zł. Przedział 10 – 20 mln zł dotyczy 15,2 proc. ankietowanych firm. Tylko jedna z ankietowanych firm osiąga zyski w przedziale 51-100 mln zł, jedna w przedziale 100-150 mln zł i jedna na poziomie 250-500 mln zł.

O Kancelarii Ożóg Tomczykowski

Od 2003 roku towarzyszymy naszym Klientom oferując kompleksowe doradztwo podatkowo-prawne. Jesteśmy niezależną polską kancelarią, która dzięki aktywnej działalności i profesjonalnej obsłudze polskich i zagranicznych przedsiębiorstw zajmuje czołową pozycję na rynku.

Z odpowiedzialnością i pełnym zaangażowaniem wspieramy naszych Klientów w budowaniu pozycji na rynku oraz zapewnieniu bezpieczeństwa i efektywności prowadzonego biznesu.

Stawiamy na talenty. Nasz zespół to profesjonaliści o wysokim poziomie wiedzy podatkowej, prawnej i ekonomicznej oraz szerokiej znajomości zagadnień branżowych i otoczenia biznesowego naszych Klientów i partnerów. O sile i jakości naszej kancelarii stanowi przede wszystkim wieloletnie doświadczenie zawodowe jej współpracowników – dr Ireny Ożóg i Pawła Tomczykowskiego.

Satysfakcja Klientów z naszych usług – innowacyjnych rozwiązań oraz strategicznego i długoterminowego doradztwa prawno-podatkowego uwzględniającego uwarunkowania biznesowe i specyfikę branż – to nasz priorytet. Wiedza ekspercka, praca zespołowa, troska o Klienta oraz innowacyjność są głównymi wartościami, którymi kierujemy się w naszej wieloletniej współpracy z Klientami.

Zaufali nam Klienci reprezentujący różnorodne sektory gospodarki, w tym energetyczny, chemiczny, spożywczy, IT, motoryzacyjny, deweloperski, FMCG i wiele innych.

PODATKI FINANSE PRAWO

O Inicjatywie Firm Rodzinnych

Stowarzyszenie Inicjatywa Firm Rodzinnych powstało w 2008 roku w Warszawie z inicjatywy osób, reprezentujących środowiska biznesu, akademickie oraz eksperckie. IFR jest obecnie największą organizacją reprezentującą środowisko firm rodzinnych w Polsce. Misją Stowarzyszenia jest budowanie w Polsce wolności gospodarczej, państwa prawa i społeczeństwa obywatelskiego, którego filarem jest środowisko firm rodzinnych.

Stowarzyszenie realizuje trzy celów strategiczne:

- promowanie firm rodzinnych jako modelu biznesu – budowanie społecznego poczucia, że firma rodzinna jest wartością samą w sobie,
- integracja firm rodzinnych – budowanie wspólnoty, która ma potrzebę działania na rzecz wspólnego dobra,
- kształtowanie warunków do sprawnego funkcjonowania firm rodzinnych – tworzenie systemu wsparcia poprzez inicjatywy ustawodawcze związane z działalnością przedsiębiorstw rodzinnych.

Kontakt

Kancelaria Ożóg Tomczykowski Sp. z o.o.

ul. Sienna 39

00-121 Warszawa

+48 22 480 81 00

kontakt@ozogtomczykowski.pl

www.ozogtomczykowski.pl